

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Siyer Yayınları: 415

Siyer Akademi: 15

Eser Adı

er-Ravdü'l-ünûf

Siret-i İbn Hişâm ve Süheylî Şerhi

Müellif

İmam Muhaddis Abdurrahman es-Süheylî

Tahkik, Ta'lik ve Şerh

Abdurrahman el-Vekîl

Çeviri ve Notlandırma

Mehmet Beşir Eryarsoy

Genel Yayın Yönetmeni

Muhammed Ali Alioğlu

Editör

Doç. Dr. Hakan Temir

İç Tasarım

Mevlüt Sami Ertem

Kapak

Muhammed Onur Özçelikçi

Son Okuma

Meryem Uçar, Ayşenur Sözgen

Kürşat Aslan, Talha Kılıç

Tercümeye Esas Alınan Baskı

Kahire 1387/1967

Baskı & Cilt

Çalış Ofset

Tel: 0212 482 11 04 Sertifika No: 45159

1. Baskı: Şubat 2023

ISBN:978-605-71485-5-1 (Tk)

978-605-71485-6-8 (1.c)

Bağlar Mah. 24. Sok. No: 10/A Güneşli Bağcılar/İstanbul

Tel & Fax: (0212) 544 76 96 – (0212) 544 58 46 **Wp Hattı:** (0546) 544 76 96

Sertifika No : 22574 www.siyerkitap.com | satis@siyeryayinlari.com

İmam Muhaddis Abdurrahman

es-Süheylî

(ö. 581/1185)

er-RAVDÜ'L-ÜNÜF

Siret-i İbn Hişâm ve Süheylî Şerhi

1

Tahkîk, Ta'lîk ve Şerh

Abdurrahman el-Vekîl

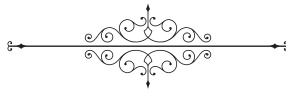
Çeviri ve Notlandırma

Mehmet Beşir Eryarsoy

KISALTMALAR

as	: Aleyhisselâm
b	: Oğlu
bk	: Bakınız
Çev	: Çeviren
DİA	: Diyanet İslâm Ansiklopedisi
Ed	: Editör
İSAM	: İslam Araştırmaları Merkezi
No	: Numara
ö	: Ölüm tarihi
ra	: Radıyallahu Anh
r.anhâ	: Radıyallahu Anhâ
Ravd	: Ravdü'l-ünüf
sas	: Sallallahü Aleyhi ve Sellem
TDV	: Türkiye Diyanet Vakfı
thk	: Tahkik eden
ts	: Tarihsiz
vd	: ve diğerleri
Y.N.	: Yayıncı notu

İÇİNDEKİLER*

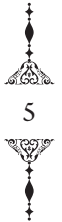

Kısaltmalar	4
Takdim	17
Editörden	21
Mütercimın Ön Sözü.....	27
Muhakkikin Mukaddimesi	43
İbn İshâk	53
Mukaddime.....	61

RESÛLULLAH'IN (sas) PÂK NESEBİ

Hız. Muhammed'den (sas) Hz. Âdem'e (as) Kadar Pâk Nesebin Zikredilmesi	71
Resûlullah'ın (sas) Nesebinin Açıklanması	71
Abdülmuttalib.....	72
Hâşim	73
Abdümenâf	74
Kusay.....	75
Kilâb.....	76
Mürre	77
Ka'b	77
Lüey	79
Fihır ve Diğerleri.....	81
Huzeyme	81
Müdrıke ve İlyâs	81
Nizâr ve Mead	86
Adnân.....	87
Adnân'dan Önceki Neseb	87
Nesebe Dönüş.....	93
Hz. Nûh (as) ve Ondan Öncekiler	97
Hz. İdrîs (as).....	98
Hz. Âdem (as)	99

* Tercümeğe esas alınan Arapça nüshada bulunmayan bazı ana bölüm başlıklandırmaları genel okuyucunun istifadesini arttırmak için tarafımızdan eklenmiştir. Ayrıca içindekiler tablosunda yer alan **bold/kalın** başlıklar İbn Hişam ana metnine, normal/regüler fontta olanlar ise Ravdû'l-ünûf şerhine aittir. (Y.N.).

İbn İshâk'ın Sîret'inde İbn Hişâm'ın Yaptıkları.....	100
Nesepler Hakkında Söz Söylemenin Hükümü.....	100
H. İsmâil'in (as) Çocuklarından İtibaren Geriye Doğru Nesebin Zikredilmesi.....	101
H. İsmâil'in (as) Oğulları.....	101
H. İsmâil (as) ve Oğulları.....	101
H. İsmâil'in (as) Vefatı ve Annesinin Yeri.....	106
Mısırlılar Hakkında Vasiyette Bulunmaya Dair Hadis.....	106
Mukavkıs'ın Hediyelediği	107
Mısır ve Hafn	110
Arapların Aslı, Adnân'ın Çocukları, Mead ve Kudâa.....	111
Akk.....	112
Kahtân ve el-Arabu'l-Ârîbe.....	113
Sebe, Ümeym ve Vebâr.....	115
Ensâr'ın Nesebi.....	119
Sebe ve Seylû'l-Arim.....	122
Kanes b. Mead ve Nu'mân'ın Nesebi.....	125
Mead ve Çocukları.....	126
Kanes b. Mead.....	132
Lahm b. Adî.....	134
Amr b. Âmir'in Yemen'de Çıkışı ve Me'rib Seddi'nin Kıssası.....	134
Rebîa b. Nasr ve Rüyası.....	136
Rebîa b. Nasr ve Rüyası.....	139
Fars Hükümdarları Tarihine Dair Bilgiler.....	145
Satîh ve Zû Yezen ile İlgili Açıklamalara Dönüşü.....	151
Nu'mân b. Münzir'in Nesebi.....	154
Ebû Kerib Tübbân Es'ad'ın Yemen Mülkünü Ele Geçirmesi ve Yesrib'e Seferi.....	154
Tübbân'ın Medinelilere Gazap Edişinin Sebebi.....	155
Amr b. Talle ve Nesebi.....	155
Tübbâ' Kavmi.....	155
Tübbân'ın Medineliler ile Savaşma Hikâyesi.....	162
Tübbâ' ile İlgili Anlatılan Bu Rivayetteki Garip Bazı Lafızlar.....	164
Tübbân'ın Hristiyanlığı Kabul Edışı ve Kavmini Hristiyan Olmaya Çağırışı.....	169
Kâbe Örtüsü.....	174
Yemen'de Yahudiliğin Aslı.....	175
Riâm'ın Âkıbeti.....	176
Riâm.....	176
Hassân b. Tübbân'ın Hükümdar Oluşu ve Kardeşi Amr'ın Onu Öldürmesi.....	177

Amr'ın Ölümü	178
Lügat ve Nahve Dair Açıklamalar	178
Mekâvil (Kayı Denilen Yöneticiler)	180
Lehnâ ve Zûnüvâs'ın Haberi	181
Lehnâ'nın Fasıklığı	181
Lehnâ ve Zûnüvâs'ın Haberi	182
Zûnüvâs'ın Hükümdarlığı	184
Necrân'da Hz. İsa (as) Dinine Mensup Olanlardan Geri Kalanlar	184
Necrân'da Hristiyanlığın Ortaya Çıkmasının Başlangıcı	184
Feymiyûn Hadisi	187
Abdullah b. Sâmîr ve Uhdûd Ashabı Kıssası	188
Feymiyûn ve Sihirbaz	188
İbnü's-Sâmîr İslâm'a Davet Ediyor	189
İbnü's-Sâmîr'in Haberi	189
Yüce Allah'ın İsimleri Arasındaki Fazilet Farkı	189
Şehitler Kabirlerinde Diri midir?	198
Uhdûd Ashabı ile İlgili Rivayet ve Mânâsı	200
Ashâb-ı Uhdûd	200
Abdullah b. Sâmîr'in Âkıbeti	203
Devs Zû Su'lebân'ın Durumu ve Habeşlilerin Mülkünün Başlangıcı	203
Yemen'i İstila Eden Eryât'ın Durumu	203
Devs'in Kayser'den Yardım İstemesi	203
Zûnüvâs'ın Yenilmesi ve İntihar Etmesi	204
Devs Hakkında Bir Şiir	204
Habeşlilere Dair	207
Zübeyd'in Nesebi	221
Amr b. Ma'dîkerib'in Şiirine Dönelim	221
Şikk ve Satîh	223
Ebrehe el-Eşrem'in Galip Gelmesi ve Eryât'ın Öldürülmesi	223
Necâşî'nin Ebrehe'ye Karşı Tutumu	224
Fil Hadisesi ve Nesî Uygulaması	225
Ebrehe'nin Kilisesi	225
Nesî/Ay Erteleme Uygulaması	225
Ebrehe'nin Kâbe'ye Hücum Etme Sebebi	227
Kulleys ve Filin Haberi ile Ebrehe'nin Kulleys'i Bina Etmesi	227
Nesî Uygulaması ve Nesî Yapanlar	228
Haram Aylar	232
Kabirler Üzerine Oturmak	232

Zünefer ve Nüfeyl'in Beyt'i Korumaya Çalışması	233
Sakîf ve Ebrehe Arasında Geçenler	233
Ebû Rigâl'in ve Onun Taşlanan Kabrinin Hikâyesi	234
Esved'in Mekke'ye Saldırması	234
Bazı Nesepler	235
el-Mugammes	237
Ebrehe'nin Abdülmuttalib'e Gönderdiği Elçi	238
Ebrehe Nezdinde Abdülmuttalib İçin İltimasta Bulunanlar	239
Abdülmuttalib ve Ebrehe	240
Abdülmuttalib'in Allah'tan Yardım İstemesi	240
Bir Şairin Esved'e Bedduası	241
Ebrehe, Fil ve Kâbe	241
Abdülmuttalib'in Göz Kamaştırıcı Güzelliği	243
Fil ile İlgili Olarak Anlatılanlara Gelince	245
Kur'an-ı Kerîm'de Fil Kıssası	251
Kureys'in Îlâfı (Esenliği, Güvenliği)	255
Filin ve Filin Seyisinin Âkıbeti	256
Filin Niteliği Hakkında Söylenen Şiirler	258
Fil Hakkında Söylenen Şiirlere Dair	262
Ebrehe'nin İki Oğlu	268
Seyf b. Zû Yezen'in Çıkışı ve Vehrez'in Yemen Mülkünü Eline Geçirmesi	270
Seyf ve Onun Kayser'e Şikâyeti	270
Nu'mân'ın Kistrâ Nezdinde Şefaati/İltiması	270
Kistrâ'nın, İbn Zû Yezen'e Yardım Etmesi	270
Seyf'in Zafer Kazanması ve Şairlerin Onun Hakkında Söyledikleri	271
Seyf b. Zû Yezen ve Kistrâ	273
San'a	275
İbn Ebû's-Salt'ın Lâmiyye (Lâm Kafiyesi) Şiirinin Açıklaması	276
Yemen'de Farsların Hâkimiyetlerinin Sonunda Vardığı Durum	279
Habeşlilerin Yemen'de Hükümdarlık Süreleri	279
Yemen Üzerindeki Fars Ümerâsı/Valileri	279
Kistrâ'nın Öldürüleceği Haberini Veren Hadis	279
Bâzân'ın Müslüman Olması	280
Yine Şikk ve Satîh'e Dair	280
Taşın Üzerindeki Kitâbe	281
A'sâ ve Şikk ile Satîh'in Gaybe Dair Haberleri	281
Nâbiga ve Adî b. Zeyd	282
Bâzân ve Kistrâ	286

Zemâr, Himyer, Fâris(îler) ve Habeşliler	289
Yemâme'nin Zerkâ'sı	291
Hadr'a Mâlik Olunması Hadisesi	292
Sâbûr, el-Hadr'ı Nasıl İstila Etti	293
Hadr ve Sâtirûn'a Dair Haberler	294
Nizâr b. Mead'ın Çocukları	304
Enmâr'ın Çocukları	305
Mudar'ın Çocukları	305
İlyâs'ın Çocukları	306
Nizâr b. Mead ve Onların Soyundan Gelenler	306
Amr b. Lühay'ın Kıssası ve Arap Putları	311
Amr'ın Cehennem Ateşinde Bağırsaklarını Sürüklemesi ile İlgili Hadis	311
İlk Olarak Taşlara İbadet Edilmesi	314
H. Nûh (as) Kayminin Putları	315
Arap Kabilelerinin Putları	315
Hübel, İsâf ve Nâile	317
Uzzâ, Lât ve Menât	318
Putlara İbadetin Kökeni	320
Zülhalesa, Fels (Fulus), Ved, Rudâ' ve Zülka'bât	327
Rudâ ve Müstevgir	328
Bahîre, Sâibe, Vasîle ve Hâmînin Durumu	329
Bahîre ve Sâibe	340
Yeniden Neseplerin Zikri	342
Huzâalıların Nesebi	342
Müdrîke, Huzeyme, Kinâne ve Nadr'ın Çocukları	343
Mâlik ve Oğlu Fîhr'in Çocukları	345
Gâlib'in Eşi ve Çocukları	346
Lüey'in Nesli	346
Sâme'nin Durumu	347
Huzâa'nın Nesebi	348
Merr(ü'z-Zahrân) Batnı/İç Tarafı	348
Dımaşk	349
Kinâneoğulları	350
Kureyş	350
Edremoğulları	355
Lüey'in Karısı Mâviye	356
Kızları Âize, Nâciyeoğulları, Zübyân ve Sâme	357
Resûl ve Mürsel/Elçi ve Elçiyle Gönderilen	361

Avf b. Lüey ve Onun İntikali/Geçişi	363
Mürre'nin Konumu, Nesebi ve Mürre'nin İleri Gelenleri	364
Müzeyne	370
Besl Uygulaması	371
Ka'b ile Mürre'nin Çocukları ve Anneleri	371
Bârik'in Nesebi	372
Kilâb'ın İki Oğlu ve Anneleri	372
Cü'sume'nin Nesebi	372
Tekrar Kilâb'ın Oğullarından Söz Edelim	373
Kusay ve Abdümenâf'ın Çocukları ile Bu Çocukların Anneleri	373
Besl Uygulaması	373
Özel Bazı İsimler ve Nesepler	374
el-Cedere	375
Hâşim'in Çocukları ve Anneleri	381
Abdülmuttalib b. Hâşim'in Çocukları	381

RESÛLULLAH'IN (sas) AİLESİ VE DOĞUMU ÖNCESİ HADİSELER

Resûlullah'ın (sas) Anneleri	389
Hz. Peygamber'in (sas) Anneleri	390
Hz. Peygamber'in (sas) Doğumu	391
Zemzem	392
Cürhümlülerin Durumu ve Zemzem'in Kapatılması	393
Hâcer ile Hz. İsmâil'in (as) Mekke'ye Yerleşmelerinin Sebebi	394
Katûrâ, Cürhüm ve es-Semeyda'	396
Ecyâd ve Kuaykiân	397
Kinâneliler ile Huzâalıların Beyt'i Ele Geçirmeleri ve Cürhümlülerin Sürülmeleri	397
Bekroğulları'nın Cürhümlüleri Kovması	397
Cürhümlüler Kâbe'nin Mallarını Çalıyor	400
Cürhüm ve Huzâa	400
Hâris b. Mudâd'ın Gurbete Gidişi	401
Mekke ve İsimleri	404
Bir Efsane	406
Huzâalılardan Bir Kavmin Beyt'in Yönetimini Tekellerine Almaları	409
Kusay b. Kilâb'ın Huleyl'in Kızı Hubbâ ile Evlenmesi	409
Kusay'ın, Beyt'in Yönetim İşini Üstlenmesi	409
Gavs b. Mürr'ün Görevi	410
Advân'ın Müzdelife'den İfâza ile İlgili Uygulaması	412
Kusay, Huzâa ve Beyt'in Yönetimi	412
Kusay'ın Yetiştmesi	414

Gavs b. Mürr ve Sûfe	414
Sa'doğulları ve Zeydümenât	416
"Müzdelife" İsminin Türeyişi.....	417
Zülisba' ve Âl-i Zarib.....	418
Ebû Seyyâre.....	420
Âmir b. Zırb b. Amr b. İyad b. Yeşkur b. Advân'ın Durumu.....	421
Kusay b. Kilâb'ın Mekke Yönetimini Eline Geçirmek Üzere Üstünlük	
Sağlaması ve Kudâalıların Ona Yardım Etmeleri.....	422
Rifâde Görevini Tesis Eden Kimse	427
Emarelere Göre Hüküm Vermek.....	428
eş-Şeddâh	429
Kusay'ın Beyt'in Yönetimini Üstlenmesi	430
Dârünnedve.....	431
Rizâh'ın Şiirine Dair Bazı Açıklamalar	431
Kusay'ın Şiiri ve İki "Uzre"	434
Havteke ve Eslüm.....	434
Kusay'dan sonra Kureyşliler Arasında Ortaya Çıkan	
İhtilaflar ile el-Mutayyebûn Antlaşması.....	435
Hilfu'l-Fudûl	437
Mutayyebûn Antlaşması	440
Sinâd (Kabileler Arasına Rakiplerinin Paylaştırılması) ve İkvâ.....	441
Hilfu'l-Fudûl	443
Hilf/Antlaşma ve İbn Cüd'ân	447
İslâm'ın Hilfe/Antlaşmaya Karşı Tutumu.....	451
Abdümenâf'ın Çocukları	453
Abdûlmuttalib ve Zû Yezen'in Oğlu	455
Uhayha'nın Nesebi.....	456
Zemzem Kuyusu'nun Kazılması ve Bu Hususta Meydana Gelen İhtilaflar.....	462
Mekke'de Bulunan Kureyş Kabilelerine Ait Kuyular	465
Zemzem'in Hikâyesi.....	472
Zemzem'in İsimleri.....	474
Abdûlmuttalib'in Gördüğü Alâmetler ve Bunların Te'vili.....	474
Zemzem'in Niteliklerinden	477
"Mefâze/Tehlikeli Geçit" Lafzının Türeyişi.....	480
Çoğul ve Çoğul İsim	480
Bazı Şerhler/Açıklamalar	481
Mekke'deki Kureyş Kuyuları.....	483
Müsafir'in Şiirine Dair Bazı Açıklamalar.....	487

Abdûlmuttalib'in Oğlunu Boğazlamayı Adaması	488
Abdullah b. Abdûlmuttalib ile Nikâhlanmak İçin Karşısına Çıkan Kadın	492
Resûlullah'a (sas) Hamile Kaldığı Esnada Âmine'ye Söylenenler	493
Abdûlmuttalib'in Adağı	493
Abdullah'ın Evlendirilmesi	495
Hz. Peygamber'in (sas) Annelerine Dair	495
Abdullah'ı Kendisine Çağırın Kadın	496

RESÛLULLAH'IN (sas) DOĞUMU VE Bİ'SETİ ÖNCESİ HADİSELER

Resûlullah'ın (sas) Doğumu	501
Hz. Peygamber'in (sas) Doğumu	505
Muhammed ve Ahmed İsimleri	507
Abdûlmuttalib'in İstiâze Duası	511
Hz. Peygamber'in (sas) Doğum Tarihi	512
Babasının Vefatı	513
Sütbabası	514
Nasıra b. Kusayya Adının Tahkiki	515
Şeyma	515
Süt Emmesiyle İlgili Hadiste/Anlatılanlarda Geçen Lafızların Açıklaması	515
Resûlullah'ın (sas) Sütanneleri	516
"Beslemek" Anlamındaki Lafza Dair	516
Süt Emzirme Hadisinin Diğer Bazı Lafızlarının Şerhi	517
Süt Emzirmek Karşılığında Ücret Almak	518
Kureyşliler Çocuklarını Neden Sütannelere Verirlerdi?	518
Hz. Peygamber'in (sas) Göğsünün Yarılması	519
Sekînet Hadisi	522
Göğsünün Bir Defa Daha Yarılması Meselesi	522
Altının Kastedilen Anlam ile Uygunluğu	524
Nübüvvet Mührünün Hikmeti	527
Halime'nin Hz. Peygamber'i (sas) Geri Getirmesi	527
Âmine'nin Gördüğü Nûrun Te'vili	528
İbn İshâk'ın Anlattıklarına Dönelim	528
Âmine'nin Vefatı ve Resûlullah'ın (sas) Dedesi Abdûlmuttalib'in Yanında Kalması	529
Koyun Otlatması	530
Yetim Olarak Amcasının Himayesine Girmesi	531
Âmine'nin Vefatı ve Onun Kabrini Ziyaret Etmesi	531
Abdûlmuttalib'in Ölümü ve Onun İçin Yazılan Mersiyeler	534

Ebû Tâlib'in Resûlullah'ın (sas) Himayesini ve Bakımını Üstlenmesi.....	543
Abdûlmuttalib'in Vefatı	544
Ebû Cehm.....	548
Tihâm ve Şeâm.....	549
“He” Zamirinin Sonunda (Varlığı Kabul Edilerek Telaffuz Edilen ve Fiilen İmlada Yazılmayan) “Ye” Harfinin Hazfedilmesi.....	551
Huzeyfe'nin Kasidesine Dair Bazı Açıklamalar	552
Zeyd Kardeşlerinin En Üstünüdür.....	553
Matrûd'un Şiirine Dair Bazı Açıklamalar	553
İyafet Bilgini (Âif) el-Lihbî.....	556
Bahîra Kıssası.....	557
Bahîra Kıssası.....	560
Nübüvvet Mührünün Niteliklerinden Bazıları.....	561
Küçük Yaşta Korunması.....	566
Ficâr Savaşları	567
Resûlullah'ın (sas) Hz. Hatice (r.anhâ) ile Evlenmesi.....	569
Ficâr Savaşları.....	570
Âlem/Özel İsmi Tenvin Almaması.....	571
Berrâd'ın Şiirine Dair Bazı Açıklamalar.....	571
Ficâr Savaşlarının Son Durumu	572
Hz. Peygamber'in (sas) Hz. Hatice (r.anhâ) ile Evlenmesi Hakkında Bir Fasıl.....	572
Rahibin Sözlerinin Şerhi.....	572
“Vasat/Asil”in Mânâsının Tahkiki.....	573
Hz. Hatice'yi (r.anhâ) Kim Evlendirdi?.....	574
Resûlullah'ın (sas) Hz. Hatice'den (r.anhâ) Çocukları.....	576
Hz. Hatice'den (r.anhâ) Çocukları	578
Hz. Hatice (r.anhâ), Nesebi ve Bahîra.....	579
Hz. Hatice (r.anhâ), Resûlullah'tan (sas) Önce Kimlerle Evlenmişti	580
Hz. Mâriye (r.anhâ) ve İbrâhim.....	581
Varaka'nın Hayat Hikâyesi.....	582
Tekil Maksudı ile İkil Lafız Kullanmak	584
Nûr ile Ziyâ.....	587
(ن) ve Benzer Edatların Kullanımı ile Vikaye Nûn'unun Kullanımı.....	588
Masterın Sılasının Kendisinden Önce Gelmesine Dair	589
Masterın Ma'mûlünün Mastardan Önce Gelmesi Ne Zaman Caiz Olur?.....	589
Kâbe'nin Bina Edilmesi ve Hacerü'l-Esved'in Yerleştirilmesi	591
Kâbe'nin Bina Edilmesi.....	596
Beyt'in Bina Edilmesinin Bir Diğer Sebebi.....	600

Kâbe'nin Bir Defa Daha Bina Edilmesine Dair	600
Mescid-i Harâm'ın Bina Edilmesine Dair	605
Kâbe'nin Hazinesi ve Kıptî Tüccar	606
Yılan ve Dâbbe (Hareket Eden Canlı Hayvan).....	607
Allah'ım, Bizi Korkutma!.....	607
Ebû Leheb'in Sözlerine Dair Bazı Açıklamalar	608
Üzerinde Yazılı Metin Bulunan Taş	608
Hacerü'l-Esved'e ve Beyt'in Temellerine Dair	609
Zübeyr b. Abdülmuttalib'in Şiiri	610
Hums'a Dair Anlatılanlar.....	611
Hums	614
Cebele Günü	615
Udüs, el-Hille ve et-Tuls	615
el-Lekâ.....	616
Tavaf Eden Kadının Söylediği Beyit	616
Bir Efsane.....	617
Kurzül ve Tufeyl	617
Hâme/Baykuş.....	618
Cerîr'e Ait Beyt'in Şerhi.....	618
Kur'ân-ı Kerîm'de Hums Denilenlerin Durumu Hakkında Nazil Olan Buyruklar.....	619
Hz. Peygamber'in (sas) Hicretten ve	
Nübüvvetten Önce Arafat'ta Vakfe Yapması.....	620
Arap Kâhinlerin, Yahudi Hahamların ve Hristiyan Rahiplerin Verdikleri Haberler...620	
Kâhinliğe Dair Bir Fasıl	625
Şeytanlara Yapılan Atışlar.....	625
Yüce Allah'ın Kur'ân-ı Kerîm'de Bahsettiği Cinler.....	627
İbn İlât ve Cinler	628
Kâhinliğin Kesintiye Uğradığına Dair	632
Kâhine Kadın Gaytala ve Kehaneti.....	633
Sakîf, Lihb ve Yıldızlarla Atış Yapılması.....	634
"İsabet" Lafzındaki Elif'in Aslı	637
"Eyş ve Ehâim" Kelimelerinin Mânâsı.....	637
Cenb Kabilesi	638
(جَلَّتْ فِيَّ وَشَيْعَةٌ) Lafızlarının Mânâsı.....	639
Cüleyh ve Sevâd b. Kârib	639
Resûlullah'ın (sas) Vefatı Esnasında Sevâd ve Devsliler	643
Kureyşli Kâhin Kadın	644

Yahudilerin Resûlullah'ın (sas) Geleceğini Bildirerek Uyarması/Korkutması.....	645
Seleme ile İlgili Rivayet.....	648
İbnü'l-Heyyebân Hadisi ve Sa'yeoğulları.....	648
Yahudi Âlimi Su'ne ve İslâm'a Girişi.....	649
Selmân'ın (ra) Müslüman Olmasına Dair Hadis	650
Selmân'ın Hadisi.....	657
Hurma Ağacının (en-Nahle'nin) İsimleri	657
Selmân'ın Hadisindeki Bazı Fikhî İncelikler.....	658
Hz. Peygamber'e (sas) Sadaka Vermenin Hükmü ve Selmân'ın Malının Kaynağı..	658
Hicretten Sonra İlk Ölen Kişi.....	659
Hz. Peygamber'in (sas) Bi'setinden Önce Hz. Îsâ'nın (as) İnişi Rivayeti	660
Varaka b. Nevfel b. Esed b. [Abd] el-Uzzâ, Ubeydullah b. Cahş,	
Osman b. el-Huveyris ve Zeyd b. Amr b. Nüfeyl	661
Varaka b. Nevfel	669
Câhiliye Döneminde Babanın Zevcesi ile Evlenmek.....	670
İbn Cahş'ın Bazı İfadelerinin Açıklaması.....	671
Hristiyanlığa Giren Bazı Kimseler.....	672
Zeyd b. Amr b. Nüfeyl'in Putlardan Uzak Durması	672
Zeyd, Sa'saa ve Dirî Dirî Gömülen Kız Çocukları.....	675
Uzzâ.....	676
(يُرِيْلُ) Lafzının Mânâsı.....	677
Nekire/Belirsiz Kelimenin Kendisinden Önce Gelen Sıfatının İrabı.....	677
Zeyd b. Amr'ın Şiirinin Bazı Lafızlarının Mânâları	678
“(حَنَانِيكَ) Şefkat ve Merhametini Dilerim” Lafzının Açıklaması	679
(أَدِينُ) Lafzının Geçişli Olması	680
“Allah” İsmine Dair	680
“Ya” Nida Edatı Kalmakla Birlikte Münadânın/ Kendisine Seslenilenin Hazfedilmesi.....	680
(أَشْيَاءُ) ve (أَطْمَانَتْ) Lafızlarının Tasrifi	681
Hadramî Kızı Safiyye	681
(الدَّعْمُوصِ) ve şiirde (vezin) düşüklük(ü)	681
Lügat ve Nahiv ile İlgili Bazı Açıklamalar	682
İncil'de Resûlullah'ın (sas) Nitelikleri	685
Havâri Yuhannes	685
Hz. Peygamber'in (sas) Ahbâr/Yahudi Âlimleri Tarafından Bilinen Bazı Nitelikleri.....	686

TAKDİM

Allah'a hamd, Resûlü'ne salât ve selâm, ashâb-ı güzîne selâm olsun...

Aziz İslâm'ın bugünlere kadar gelmesine katkı sağlayan ve nebevî varisler olan tüm âlimlerimize selâm olsun...

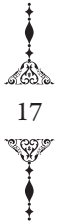
Bize, Allah Resûlü'nün (sas) mutahhar ve muazzez hayatının daha iyi anlaşılması için *er- Ravdü'l-ünûf* gibi kıymetli bir eseri miras olarak bırakan Abdurrahmân b. Abdillâh b. Ahmed el-Has'amî es-Süheylî'ye selâm olsun...

İmâm Süheylî için özellikle *el-Has'amî* nispetinin kullanılması manidardır. Zira o, sahâbeden *Ebû Ruveyha el-Has'amî*'nin (ra) soyundan gelmektedir. Büyük dedeleri Suriye veya Filistin'den Endülüs'e göç ederek Süheyl'e yerleşmişlerdir. İmâm Süheylî'deki ilmî bereket biraz da bu asaletin güzelliğinden kaynaklanmaktadır. Elbette mesele "*soy meselesi değil yol meselesi*"dir. Ancak soy güzel olunca o soydan gelen biri, yolun hakkını da verince iki güzellik birbiri ile buluşmaktadır.

Dikkat Edilmesi Gereken Bir Husus

Siyer deyince akla gelen ilk isimlerden biri hiç şüphesiz İbn Hişâm, İbn Hişâm'ın *es-Sîre*'si denilince de akla gelen onun en kapsamlı şerhi olan *er-Ravdü'l-ünûf*'tür. 2010 yılında Siyer Vakfını ve Siyer Yayınlarını kurduğumuzda yol arkadaşlarımızla siyer alanında kaynak eserlerin Türkçeye kazandırılması noktasında projelerimiz olmuştı. Hamdolsun bugüne kadar başta İbn Sa'd'ın *Tabakât*'ı, Belâzürî'nin *Fütûhu'l-büldân*'ı, Semhûdî'nin *Vefâü'l-vefâ*'sı olmak üzere birçok önemli eserin tercüme ve yayınına Mevlâ bizleri muvaffak kıldı. Şimdi de *er-Ravdü'l-ünûf*'ün sizlerle buluşmasının heyecanı içerisindeyiz.

Tabîî takdir edersiniz ki kaynak niteliğinde olan bu kıymetli çalışmalar, bizim ilim müktesebatımızın klasik eserlerindendir. Bu tür klasik eserlerin tercümeleri standart çağdaş çalışmaların tercümelerinden daha zordur ve elbette bazı riskleri de vardır. Neticede tarih boyunca bu eserlerin büyük bir kısmından âlimler ve ilim yolunda belli bir alt yapısı olanlar istifade ettikleri için eseri yazan müellifler biraz daha rahat davranmışlardır. Ne de olsa okuyanlar bazı hususları bilen insanlar olduğu için rivayetleri ve değerlendirmeleri ona göre yapmışlardır. Hâl böyle olunca günümüzde özellikle bu tarz kitaplarla ilk kez karşılaşacak ve alanın teknik konularına vakıf ol(a)mayan siyer sevdalıları genel okuyucularımızın şu hususlara dikkat etmeleri gerekir:

- Eserin müellifi çok iyi tanınmalıdır. Müellifin bulunduğu ortam, hocaları, talebeleri, ilmî düzeyi ve derinleştiği alanların bilinmesi o eserden doğru bir şekilde istifadeyi arttıracaktır.
- Her eser; döneminin sosyal, siyasal, kültürel ve mezhebî zemininden etkilenir. Zamanın ve zeminin bu tesirlerine dikkat etmek gerekir.
- Klasik eserlerde yer alan bazı bilgiler, genel okuyucular için bazen ağır gelebilir. Detay ve teknik bilgi gibi görünen yerler bu çerçevede değerlendirilmelidir.
- Klasik eserlerde yer alan bazı bilgiler üzerinden hemen "hüküm, fetva, genel kanaat" oluşturmamak gerekir. Bu konuda ihtisas ve uzmanlık alanlarına dikkat edilmesi gerektiği unutulmamalıdır.
- Klasik eserler üzerinde birtakım *tahkîk*, *ta'lîk* ve *şerhlerin* yapıldığı dikkate alınmalıdır. Mesela, elinizdeki bu eser, Abdurrahman el-Vekîl'in tahkîkidir. Hal böyle olunca tahkîke, ta'lîke ve şerhe konu olan meselelerin bazılarında, muhakkikin metnin ana konusu dışında herkes tarafından kabul edilmesi beklenilmeyen bazı kişisel görüş ve kanaatlerinin de bulunabileceği göz ardı edilmemelidir.

Ravdû'l-ünûf Nasıl Bir Eserdir?

Temel siyer kaynaklarımızdan olan İbn Hişâm'ın *es-Sîre*'sinin en önemli şerhlerinden olan *Ravdû'l-ünûf*ü, emsalleri içerisinde farklı bir konuma taşıyan birçok önemli husus vardır. Bunların hepsini burada zikretmek elbette mümkün değildir. Ancak en önemli gördüğümüz on hususu nazarlarınıza sunmak isteriz.

Ravdû'l-ünûf, klasik bir şerh olmasının ötesinde rivayetle dirayeti birleştirip karşılaştırmalı şerh usulünü ortaya koyan bir çalışmadır.

Ravdû'l-ünûf, her ne kadar İbn Hişâm'ın *es-Sîre*'sinin bir şerhi olsa da orada yer almayan birçok haberi, şiiri ve rivayeti içeren bir şerhtir.

Ravdû'l-ünûf, sadece rivayetleri aktaran bir çalışma değil, diğer siyer ve ensâb kitaplarında yer alan rivayetleri birbirleri ile mukayese eden, tahkîk eden ve onlar arasından bazılarını tercih edip, bu tercihlerinin sebeplerini ve delillerini ortaya koyan bir çalışmadır.

Ravdû'l-ünûf, rivayetlerde ve özellikle şiirlerde geçen garip kelimeleri yani anlamı kolayca anlaşılmayan nice kelimeyi, çok ciddi tahliller yaparak izah etmeye çalışan bir şerhtir.

Ravdû'l-ünûf, rivayetleri tahlil ederken çok ciddi bir şekilde akıl ve mantık süzgecinden geçiren; tarihî olaylar arasındaki irtibatları tespit etmeye çalışan ve kanaatini tarihsel akışa uygun olup olmadığına göre bir değerlendirmeye tabi tutan bir eserdir.

Ravdü'l-ünûf, bir konu hakkında görüşünü ortaya koymadan o konu ile alakalı ulaşabildiği bütün rivayetleri toparlamaya çalışan bir şerhtir. Eğer ulaştığı rivayetlerden tam anlamı ile teskin olmazsa kendi görüşünü söylemekten geri durmayan bir çalışmadır.

Ravdü'l-Ünûf, kullandığı kaynakları karşılaştırmalı olarak kullanmaya dikkat eden bir çalışmadır. Bir kaynaktan naklettiği rivayeti elinden geldiğince aslî kaynağından teyit ederek kullanmaya özen gösteren bir şerhtir.

Ravdü'l-ünûf, sadece siyer, tarih ve ensâb alanları üzerinde durmayan; İslâm'ın ana kavramları üzerinde de ciddi bir şekilde duran; *vudû/abdest*, *salât/namaz*, *savm/oruç* gibi nice konuların da genişçe tahlillerini yapan bir çalışmadır.

Ravdü'l-ünûf, bir siyer kitabı olmasına rağmen zaman zaman fikhî konulara, tarih boyunca çokça tartışılan ruh ve nefis gibi kavramlara, az da olsa kelimât mevzulara yer veren bir çalışmadır.

Ravdü'l-ünûf, siyer, tarih ve ensâb konusundaki zengin içeriği ile bir *Siyer Ansiklopedisi*; şiir, edebiyat ve dil konusundaki tahlillerinden dolayı bir *Arap Dili Kamusu*, başta fıkıh, hadis, tefsir olmak üzere birçok ilim dalına ait bilgileri isabetle aktarmasından dolayı bir *İlimler Külliyyatı* olmayı hak eden bir çalışmadır.

Takdir ve Teşekkürler

Böyle kıymetli bir eseri siz siyer sevdalısı okurlarımıza kazandırmaya bizleri muvaffak kıldığı için Rabbimize hamd ediyoruz.

Takdir edersiniz ki böylesi hem hacim itibarıyla büyük hem değer itibarıyla kıymetli bir eserin tercümesinden yayınına kadar birçok hocamızın ve kardeşimizin emekleri olmuştur. Emeği geçen bütün hocalarımı, kardeşlerimi, arkadaşlarımı tebrik ediyorum. Hepsinin tek tek isimlerini burada anmam elbette mümkün değildir ancak bazılarını bir duaya vesile olsun amacı ile anmak istiyorum.

Öncelikle yıllardır Siyer Yayınlarını bugünlere getirip onu önemli bir seviyeye ulaştırma noktasında büyük gayretler gösteren Ömer Yıldırım kardeşime, eserin çevirisini kendisine teklif ettiğimizde onca işine rağmen bizi kırmayıp kabul eden ve çok ciddi emekler harcayarak eseri tercüme eden ve gerekli yerlerde notlandıran kıymetli hocamız Mehmet Beşir Eryarsoy'a, Siyer Yayınlarının her eserinde olduğu gibi bu eserinde de emekleri ve gayretleri olan Genel Yayın Yönetmenimiz Muhammed Ali Alioğlu'na, eserin her satırında ve kelimesinde çok ciddi emekleri olan editörümüz Doç. Dr. Hakan Temir'e, bilhassa İbn Hişâm'ın ana metnini tercümeyle esas olan nüshayla satır satır karşılaştırmak suretiyle çevirinin sıhhatinde önemli emekler ortaya

koyan Haydar Yıldırım'a, eserin siz okuyucularımıza en az hata ile ulaşabilmesi için son okumaları titizlikle yapan Meryem Uçar, Ayşenur Sözgen, Kürşat Aslan ve Muhammed Talha Kılıç kardeşlerime, eserin iç tasarımına ciddi emekler veren Mevlüt Sami Ertem kardeşime, her eserde olduğu gibi bu eserde de kapak konusunda epey emekler verip en güzelini ortaya çıkarmak için çalışmalar yapan Muhammed Onur Özçelikçi kardeşime, eserin matbu olarak yayınlanması noktasında maddi katkıları olan Halime Uyarlı Hanımefendi'ye ve daha adını burada saymadığım nice kardeşlerime ve hocalarıma teşekkür ediyorum.

Mevlâ gayretlerinin ve emeklerinin karşılığını kat ve kat onlara versin diye dua ediyorum.

Bir Niyaz

Yapılan bütün çalışmalar neticede iki cihan serveri Efendimiz'in (sas) daha iyi tanınmasına, anlaşılmasına, sevilmesine ve onun "gecesi gündüz kadar aydınlık olan" yolunun yol olarak edinmesine küçük de olsa bir katkı amacı ile yapılmaktadır.

Niyazımız odur ki yarın mahşer meydanında onunla (sas) yüz yüze gelince, o mübarek yüze bakmaya yüzümüzün olmasıdır. O dehşetli günde pişman olmayıp, rahmete muhatap kılınmak elde edilebilecek en büyük mükâfattır.

"O gün zalim kimse, (çaresizlik içinde) ellerini ısıırıp şöyle diyecektir: "Ne olurdu ben de peygamberle beraber aynı yolu tutsaydım!"

(Furkân 25/27)

Peygamberle aynı yolun yolcusu olmak, onun (sas) yolunu yol edinmek, yol rehberi olarak onu (sas) edinmek, getirdiği ve tebliğ ettiği her şeye kayıtsız ve şartsız bir şekilde teslim olmak ve gereğini yapmak...

Hepimize nasip olması gereken budur ve bundan başka da hedefimiz olmamalıdır.

Çaba ve gayret bizden, başarı ve netice Rabbimizdendir.

Muhammed Emin YILDIRIM

17 Zilhicce 1443/16 Temmuz 2022

Eyüpsultan/İstanbul